

Alina Ionescu, Cristina Martin

Călătorie prin lumea textelor literare

clasa
a **II**-a

partea 1

exerciții, evaluări
lecturi, vocabular, curiozități

NUME și PRENUME: .....

CLASA: .....

ȘCOALA: .....

L

editura **ELICART**

Cuprins

Unitatea 1. Despre școală și carte

- La școală*, după Barbu Ștefănescu Delavrancea / 3
Povestea cărții de povești, după Emilia Căldăraru / 6
Fructul cel mai valoros, poveste din folclorul bulgar / 9
Evaluare – Unitatea 1 / 11

Unitatea 2. Pe cărările toamnei

- Bradul*, poveste populară românească / 13
Zile de toamnă, de George Coșbuc / 15
Ce este toamna? / 17
Puișorii, după Emil Gârleanu / 20
Balada unui greiere mic, de George Topîrceanu / 23
Evaluare – Unitatea 2 / 27

Unitatea 3. Despre prietenie

- Doi prieteni*, după Anton Pann / 29
Împreună, după Cristina Tohănean / 31
Un prieten / 34
Cum să scapi de un dușman / 37
Evaluare – Unitatea 3 / 40

Unitatea 4. Iarna, o poveste

- Iarna pe uliță*, de George Coșbuc / 42
Fricosul, după Emil Gârleanu / 45
Legenda omului de zăpadă / 48
Moș-Crăciun-cu-barba-albă, după Otilia Cazimir / 51
Evaluare – Unitatea 4 / 54

Unitatea 5. În lumea poveștilor

- De-a poveștile*, de Passionaria Stoicescu / 56
Broasca cea guralivă, poveste din Statele Unite ale Americii / 59
Bătrâna și vasul, după o poveste chinezească / 62
Spre Regatul secret, după Rosie Banks / 65
Condeiele lui Vodă, adaptare după o legendă populară / 67
Evaluare – Unitatea 5 / 70

UNITATEA 1

Despre școală și carte

La școală

după Barbu Ștefănescu Delavrancea

1 Marchează cu „X” caseta corespunzătoare răspunsurilor corecte.

• Acțiunea din textul lecției se petrece:

la începutul anului școlar;

în vacanța de vară;

la finalul anului școlar.

• În zilele vacanței, copilul își imagina că:

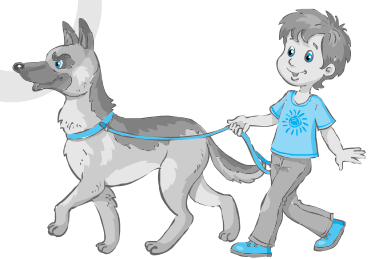
Grivei este colegul lui de clasă; merge către școală;

se plimbă prin grădina casei.

• Băiatul credea că până și câinele ar putea învăța carte, deoarece:

profesorul său era deosebit; Grivei era un animal foarte inteligent;

Grivei era grozav la prins muște.

2 Asociază fiecare personaj cu acțiunile potrivite, așa cum reiese din text.

copilul

se rezeza după muște, clănțănindu-și dinții.

Martinica

se gândea la noul an școlar.

Grivei

îi era teamă să meargă la școală.

îi era frică și dor de școală.

3 Spune-ți părerea! De ce crezi că îi era frică și dor băiatului când se gândea la școală?

---

4 Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

• adunare ≠ _____

• aceleași ≠ _____

• sfios ≠ _____

• căldură ≠ _____

• nou ≠ _____

• luam ≠ _____

5 Formulează întrebări potrivite următoarelor răspunsuri:

— _____
— Profesorul nostru explică foarte bine totul și are mereu răbdare cu elevii.

— _____
— Pisicilor le este teamă să meargă la școală.

— _____
— Mă pregătesc de școală încă din vacanța de vară.

6 Citește textul de mai jos. Ce greșeli de așezare în pagină observi? Transcrie corect textul pe un caiet.

20.09.2024

Heidi, fetița munților de Johanna Spyri

În dreptul cabanei, turma se mai domoli un pic.

La un moment dat, două capre frumoase, una albă și alta târcată, se desprinseră din șirul celorlalte. Apropiindu-se de bunic, începură să-i lingă mâinile.

7 Corectează textul următor, scriind semnele de punctuație potrivite.

Prima zi de școală a fost plină de emoții pentru Ana Fetița a pășit în curtea școlii plină de copii zâmbitori

Doamna învățătoare a făcut ca totul să pară distractiv

Oare toți copiii din lume încep școala în septembrie a întrebat un băiat.

Nu Există țări în care școala începe în luna august

8 Scrie toate variantele de despărțire în silabe la capăt de rând pentru cuvintele:

Model: pregăteam → pre – găteam → pregă – team

- căldură → _____
- clănțănea → _____
- pisicii → _____

9 Drumul spre școală este accesibil doar prin casele care conțin cuvinte formate din 4 silabe. Colorează-!

profesorul	gândeam	grozav	învăța
cărările	ghemuită	adunarea	scăderea
câinele	colindam	pregătire	școală
sfios	Grivei	șoarecele	Martinica

10 Citește, răspunde, trage concluzia!

JOC
de rol

a) Citește dialogul următor împreună cu un coleg:

- Bună, Alex! Am ca temă un proiect interesant despre...
- Despre plante! a strigat Alex, înainte ca Mihai să-și încheie propoziția.
- Nu, ascultă și vei afla. Trebuie să mă informez despre mediul de viață al...
- Reptilelor! se entuziasmă băiatul. Știu atâtea lucruri despre șopârle!
- Alex, m-ai întrerupt din nou și nu am terminat. Proiectul va fi despre pești.
- Of, dar reptilele erau atât de fascinante! suspină Alex.

b) Încercuiește răspunsul corect:

- Cei doi băieți vorbesc pe rând? *DA / NU*
- Se ascultă cu atenție unul pe celălalt? *DA / NU*
- Păstrează subiectul discuției? *DA / NU*

c) Crezi că cei doi copii au o comunicare bună? Alege și argumentează-ți părerea.

DA / NU, pentru că _____

_____

11 Încercuiește ce ți se potrivește din enunțurile următoare:

- În timpul vacanței *abia așteptam începerea școlii / nu voiam să începă școala.*
- *Mi-a fost dor / Nu mi-a fost dor de colegii mei de clasă.*
- Din vacanță mă întorc *odihnit și plin de energie / obosit și nemulțumit.*
- Cel mai mult îmi place disciplina *Comunicare în limba română / Matematica.*

12 Scrie trei propoziții despre cum te pregătești tu pentru începerea noului an școlar.

_____

_____

_____

13 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

→ a colinda

→ cărări

_____

_____

_____

14 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Textul „La școală” înfățișează pregătirile pentru prima zi de _____
a unui băiețel. El simte că îi era și _____, dar și _____
de noul an școlar, la care se gândea încă de la mijlocul _____,
alături de _____ său, Grivei, și pisica _____.

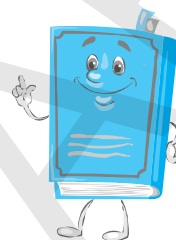

Povestea cărții de povești

după Emilia Căldăraru

1 Notează cu A (adevărat) sau F (fals) enunțurile:

- „Povestea cărții de povești” este un text informativ.
- Personajele textului sunt Gheorghită și cartea.
- Cartea primită era de povești și avea ilustrații deosebite.
- Gheorghită rupea doar filele poveștilor care îi plăceau.
- Hârtia este fabricată din frunze.
- Cel care culege literele pentru tipar este tipograful.

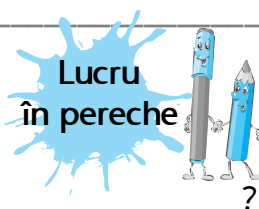
2 Rescrie corect enunțurile false de la exercițiul 1.

---

3 Alcătuieste întrebări despre *cartea* din textul lecției care să înceapă cu următoarele cuvinte. Roagă-l pe colegul de bancă să răspundă.

Întrebare: Ce _____ ?

Răspuns: _____

Întrebare: Cine _____ ?

Răspuns: _____

Întrebare: Cum _____ ?

Răspuns: _____

4 **Exprimă-ți părerea!** De ce s-a gândit Gheorghită să lipească înapoi foaia? Argumentează răspunsul tău.

---

5 Alcătuieste câte un enunț cu sensuri diferite ale cuvântului „carte”.

„carte cu texte”

„carte de joc”

---

6 Unește cuvintele cu explicația potrivită.

copertă

persoană care desenează imaginile ce însoțesc un text

autor

partea unde se leagă sau se cos foile unei cărți

filă

două pagini

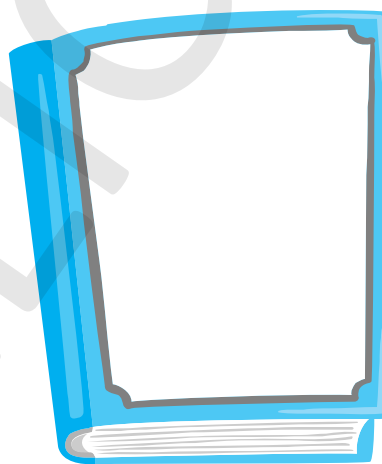
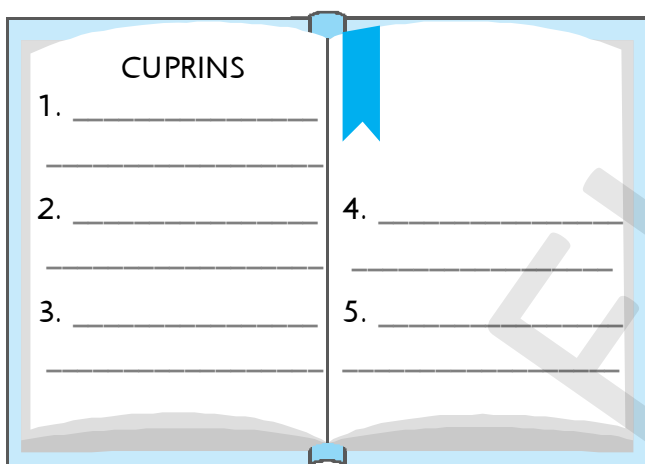
ilustrator

învelișul protector al unei cărți

cotor

persoană care creează o operă literară

7 Alcătuieste cuprinsul cărții intitulate „Pe aripi de povești” (maxim 5 titluri de povești). Imaginează-ți și desenează ilustrația de pe coperta cărții.

8 Scrie, în ordine alfabetică, câte trei cuvinte care să înceapă cu următoarele litere:

C
A
R
T
E

---

9 Aduagă cuvinte pentru a forma enunțuri mai lungi.

Model: Scrie. ➔ *El scrie cu atenție tema la matematică.*

Ninge? ➔ _____

Citești? ➔ _____

Pleci mâine? ➔ _____

10 ȘTIU SĂ SCRUI! Elimină intrusul, apoi scrie-l corect!

- ➔ Crăciun, Paște, Anul Nou, Duminică – _____ *duminică* _____
- ➔ Azorel, Bubico, Cățel, Rex – _____
- ➔ bulgar, Român, rus, ungur – _____

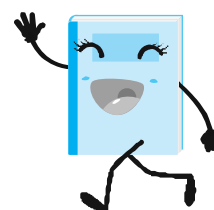
11 Completează enunțurile, alegând cuvintele potrivite din caseta din partea dreaptă.

- Floarea mea preferată este _____ .
- Ea este _____ , colega mea de bancă.
- Vaporul poartă numele _____ .
- Pornesc la drum cu _____ .

- Brândușa
- brândușa
- speranță
- Sperața

12 Bifează acțiunile care ți se potrivesc!

- Nu mâzgălesc și nu pătez paginile cărților.
- Îmi scriu numele sau alte însemnări pe toate paginile cărților.
- Merg la bibliotecă să împrumut cărți.
- Citesc atunci când vreau să mă relaxez.
- Citesc cu grijă cartea, deoarece respect efortul autorului de a o scrie.

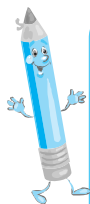

13 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite.

➔ a zugrăvi

➔ tipar

14 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Știai că orice carte are o poveste? Gheorghiță o descoperă chiar de la o _____ de povești. Viața cărții începe în mintea _____ . Desenatorul îl ajută pe scriitor, desenând _____ minunate. Apoi, tipograful este cel care _____ cartea. Astfel, băiatul învață că orice carte trebuie _____ .

ATELIER • Realizați o carte, urmând pașii:

1. Se formează mai multe echipe (2, 3).
2. Se alege un nume pentru fiecare echipă și o temă pentru carte.
3. Fiecare membru trebuie să realizeze o filă ce conține o ilustrație și un text scurt, legate de tema aleasă.
4. Împreună, realizați o copertă sugestivă, alegând un titlu și un autor (NUMELE ECHIPEI).
5. Prezentați cartea întregii clase.

SUCCES!

Fructul cel mai valoros

poveste din folclorul bulgar

1 Alege varianta corectă pentru a completa propozițiile.

• Personajele textului din manual sunt:

- a) cei trei fii;   b) tatăl și fiul cel mic;   c) tatăl și cei trei fii.

• Tatăl a oferit fiecărui fiu:

- a) o pungă cu fructe;   b) o pungă cu galbeni;   c) o pungă cu cărți.

• Primul fiu a folosit galbenii pentru:

- a) un ciorchine de strugure acru;
b) cel mai dulce ciorchine de strugure;   c) un fruct valoros.

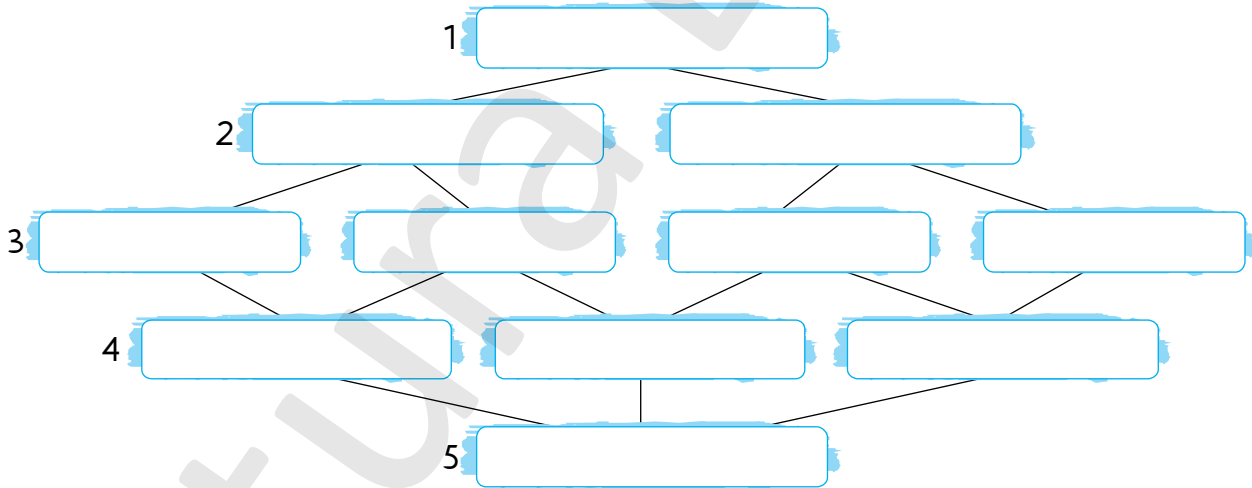
• Tatăl consideră că fructul cel mai valoros este:

- a) învățătura;   b) punga cu galbeni;   c) strugurii.

2 Completează „diamantul”:

1. un cuvânt care poate înlocui titlul textului; 2. două însușiri ale fiului mic;
3. o propoziție din patru cuvinte despre fiul cel mic; 4. trei cuvinte care denumesc acțiuni ale personajelor; 5. un cuvânt care poate avea mai multe înțelesuri și care exprimă importanța acestei povești.

3 Caută cuvinte cu înțeles asemănător celor subliniate și rescrie enunțurile:

• Roadele culese de mine nu se văd.

• Tu ai găsit fructele cele ma valoroase.

---

4 Găsește al doilea sens al cuvintelor date și exemplifică în propoziții.

Paul vrea să pară mai înalt decât este.

• pară

Mă dor picioarele de la atâta mers.

• dor

5 Scrie o replică potrivită pentru a continua dialogul:

— Salut, prieteni! El este verișorul meu. S-a mutat la noi în localitate. Vine din Anglia. Sunteți de acord să îl primim în gașca noastră?

6 Tu știi să te prezinți? Descrie-te, precizând numele și prenumele tău, vârsta, ocupația, preferințele / pasiunile tale.

7 Amintește-ți o zi în care ai ieșit la joacă. Imaginează-ți și scrie o întâmplare care ar fi putut avea loc dacă dintr-un tufiș ar fi sărit, deodată, un... iepuraș.

8 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Textul literar cu titlul „_____”
prezintă importanța fructelor educației care nu se văd, dar rămân în
_____ și mintea celor ce le sădesc în timp. Nu există roade mai
_____ decât învățătura.

Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele de mai jos:

E luni dimineață. Câțiva băieți din clasa a II-a B s-au strâns într-un colț și discută. Privesc nedumeriți spre prima bancă. Acolo s-a așezat o fetiță blondă, cu ochi albaștri și cu rochiță roșie.

— Cine e? O cunoaște cineva? îi întreabă Mihnea pe ceilalți.

— Eu parcă...

— Ia priviți, îl întrerupe George, nici măcar nu poartă uniformă. În plus, are pe bancă un pachet mare. Ce ar putea fi în el?

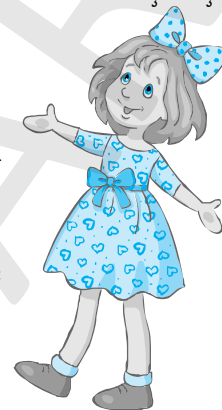
Clopoțelul se aude. Doamna învățătoare pășește în clasă.

— Bună dimineața, copii! Melania, ai sosit! exclamă, observând-o pe fetiță. Dragii mei, veți avea o nouă colegă. Are emoții mari. Sper să o primiți cu drag!

Mihnea, George și Ionuț se privesc. Secretul a fost descifrat.

— Bine v-am gasit! șoptește Melania, în timp ce desface pachetul misterios. Eu astăzi împlinesc 9 ani! Am adus bomboane de ciocolată. Îmi doresc să ne bucurăm împreună!

Colegii o felicită și îi urează „La mulți ani!”. Doamna învățătoare zâmbește. Ziua a început minunat!

(Fetița misterioasă, de Laura Răducanu)

1 Răspunde la întrebări:

a) Ce fel de text este „Fetița misterioasă”?

---

b) Când are loc întâmplarea?

---

c) De ce părea misterioasă fetița?

---

2 Cei trei băieți din textul citit respectă regulile unei bune comunicări? Explică pe spațiul de mai jos.

---

3 Transcrie, din text, enunțurile din al patrulea paragraf.

---

4 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu sens asemănător:

descifrat

discută

nedumerit

învățător

dascăl

dezlegat

mirat

vorbesc

5 Scrie numele elevilor din text în ordine alfabetică.

6 Formulează enunțuri cu sensurile diferite ale cuvântului colț:

7 Continuă fila de jurnal începută de Melania.

Luni, 9 septembrie, 2024

Dragă Jurnalule,

Astăzi a fost prima mea zi de elevă la școala cea nouă.

8 Imaginează-ți că ești unul dintre elevii clasei a II-a B. Scrie un text în care să povestești o scurtă întâmplare cu noua colegă.

AUTOEVALUARE

FB

B

S